

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Zofia Jemieljańczuk

PODLASKI WOJEWÓDZKI OŚRODEK MEDYCYNY PRACY

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Podlaski Wojewódzki
Ośrodek Medycyny Pracy
w Białymstoku
jest jednostką, która od wielu lat
prowadzi działania z zakresu
profilaktyki i promocji zdrowia
w miejscu pracy.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

W 2008 roku rozpoczęliśmy realizację programu
„Miejsce Pracy Wolne od Dymu Tytoniowego”

którego kontynuacja była przewidziana
do końca **2011** roku w ramach realizacji
zadania publicznego, finansowanego przez
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Istotą programu jest ściśle i konsekwentne
przestrzeganie zapisów

**„Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami
używania tytoniu i wyrobów tytoniowych „**
dotyczących miejsca pracy oraz podejmowanie przez
firmę kompleksowych działań ułatwiających
pracownikom ograniczanie lub całkowitą rezygnację
z palenia tytoniu.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Program zbudowano w oparciu o materiały metodyczne Krajowego Centrum Promocji Zdrowia w Miejscu Pracy Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Został on opracowany przez Podlaski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Białymstoku i Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Białymstoku

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Koordynatorzy Programu:

Podlaski Wojewódzki Ośrodek
Medycyny Pracy w Białymstoku

Wojewódzka Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna w Białymstoku

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Współrealizatorzy programu:

- pracownicy pionu promocji zdrowia i higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa podlaskiego
- pracownicy jednostek służby medycyny pracy z powiatów województwa podlaskiego

Realizatorzy programu:

zespoły realizatorów w zakładach pracy
(służby BHP, działy szkoleń, komórki socjalne)

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Celem programu

jest pomoc osobom kierującym
zespołami ludzkimi w zakładach
pracy w minimalizowaniu
zjawiska palenia tytoniu przez
pracowników.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Cel główny:

Zmniejszenie zachorowań
i przedwczesnych zgonów wynikających
z palenia tytoniu, poprzez zmniejszenie ekspozycji na
dym tytoniowy

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Realizację programu rozpoczęto od **badań diagnozujących** potrzeby i problemy firm oraz instytucji, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia **środowisk wolnych od dymu.**

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

I ETAP

Przeprowadzenie badań ankietowych wśród pracodawców z wytypowanych zakładów pracy i instytucji samorządowych

II ETAP

Poznanie opinii pracowników na temat palenia jak również relacji palący – niepalący pracownik

III ETAP

Zorganizowanie konferencji naukowo-szkoleniowej, na której zostaną przedstawione wyniki badań ankietowych

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

IV ETAP

Przeprowadzenie działań edukacyjno-antynikotynowych na podstawie analizy indywidualnych potrzeb preferowanych przez pracowników z wytypowanych zakładów pracy

V ETAP

Podsumowanie i ocena programu

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

W badaniach wzięło udział **70** zakładów pracy, w tym 40 urzędów administracji samorządowej i 30 przedsiębiorstw branży spożywczej.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Badane zakłady pracy podejmują działania służące ograniczeniu palenia ze względu na:

- obowiązek respektowania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- troskę o jakość produkcji lub świadczonych usług;
- poprawę wizerunku firmy oraz troskę o zdrowie pracowników;

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Wnioski z badań:

- zakłady pracy stosunkowo rzadko podejmują ponadobowiązkowe działania na rzecz zdrowia pracowników;
- równie rzadko analizują i oceniają podejmowane działania;
- najczęściej jednak zakaz palenia połączony jest z wyznaczeniem specjalnych do tego miejsc;

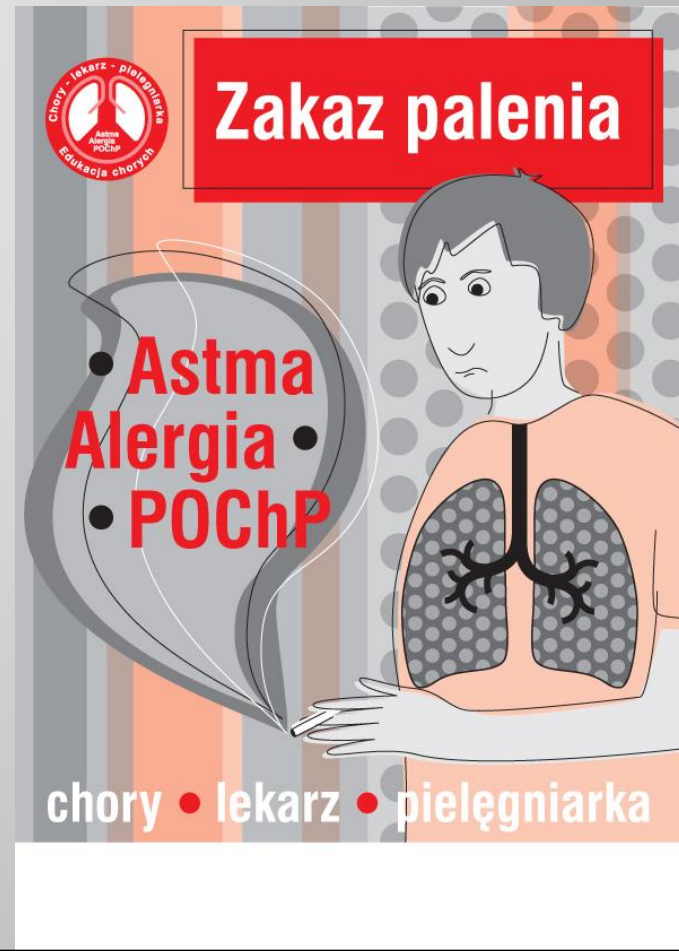
MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

W wielu zakładach pracy
obowiązujące ograniczenia
związane z paleniem tytoniu
nie są rygorystycznie
egzekwowane.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Wprowadzanie ograniczeń
w paleniu należy łączyć
z działaniami
informacyjno-edukacyjnymi
oraz wsparciem dążeń
pracowników do zachowań
prozdrowotnych.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Większość zakładów pracy oczekuje pomocy przy realizacji działań prozdrowotnych w formie:

- przeprowadzenia u nich zajęć edukacyjnych,
- dostarczenia im materiałów informacyjnych do rozdawnictwa,
- wsparcia finansowego,
- kampanii medialnych,
- uregulowań prawnych
- oraz badań profilaktycznych.

lokal**bez**papierosa.pl

Z przeprowadzonych przez TNS OBOP badań (X 2011 r.) wynika, że po wprowadzeniu zakazu palenia około 11% palących podjęło próbę zaprzestania palenia lub zdecydowało się na całkowite zerwanie z nałogiem.

Kolejne 11% palących Polaków przyznaje się do ograniczenia palenia z tego powodu.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Celem II etapu badań

było **poznanie opinii pracowników** na ten sam temat jak również relacji palący – niepalący pracownik.

Do celów badawczych zostały opracowane **dwie wersje ankiet** - dla osoby palącej i niepalącej.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Zapytanie o udział w badaniach
wysłano do **52 instytucji**.

Chęć udziału zgłosiło 45 zakładów pracy,
w tym 23 urzędy administracji samorządowej
i 22 przedsiębiorstwa
branży spożywczej i handlowej.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Uzyskano **1646** poprawnie
wypełnionych ankiet – 1022 od osób
niepalący i 624 od osób palących.

Następnie uzyskaneankiety
poddano analizie statystycznej.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Pracowników palących pytano o:

- czas trwania nałogu palenia
 - liczbę wypalanych papierosów dziennie
 - stosunek najbliższego otoczenia do palaczy
 - sposoby wyjścia z nałogu
 - oczekiwane formy pomocy w rzuceniu palenia tytoniu
-
- A close-up photograph of a hand holding a lit cigarette. The hand is positioned in the lower right quadrant of the frame, with the fingers gripping the cigarette. The cigarette is lit, and a thin trail of white smoke rises from the tip. The background is a clear, bright blue sky. The lighting is warm, highlighting the texture of the skin and the details of the cigarette.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Uzyskane informacje z badań ankietowych przeprowadzonych wśród pracodawców i pracowników **przedstawiono na konferencji** zorganizowanej w **listopadzie 2009 roku.**

Zaprezentowano pracodawcom otrzymane wyniki badań ankietowych oraz przedstawiono działania, które wspierają pracowników w odejściu od nałogu palenia a firmę uwalniają od dymu tytoniowego.

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

IV etap badań

W roku 2010 przystąpiliśmy do wdrażania działań antynikotynowych na miarę potrzeb i możliwości pracodawców oraz pracowników zakładów pracy z województwa podlaskiego m.in.:

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

- wysłano pisma intencyjne do dyrektorów/prezesów zakładów pracy wytypowanych do następnego etapu programu;
- wykonano analizę porównawczą dla 20 wytypowanych zakładów pracy;
- przeszkolono liderów koordynujących program w poszczególnych zakładach pracy;

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Na podstawie analizy indywidualnych potrzeb
preferowanych przez pracowników –
w wytypowanych zakładach pracy przeprowadzono
następujące działania antynikotynowe:

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

- warsztaty edukacyjno-terapeutyczne
- wykłady ze specjalistami, prelekcje, rozmowy indywidualne
- pokazy multimedialne, emisje filmów edukacyjnych
- konkursy wiedzy
- badanie spirometryczne, badanie ciśnienia tętniczego,
- badanie poziomu glukozy,
- badanie poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu
- obliczanie BMI masy ciała
- dystrybucja materiałów edukacyjnych

Lp.	Jednostka PSSE	Forma szkolenia	Miejsce i termin	Audytorium	Sposób oceny/ listy obecności
1	AUGUSTÓW	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • konkurs z nagrodami • badanie RR, BMI, poziomu cukru we krwi • dyskusja • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	05.10.2010 Komenda Powiatowa Straży Pożarnej	Spotkanie szkoleniowe dla funkcjonariuszy Policji, Straży Pożarnej i Straży Granicznej	15 osób
2	AUGUSTÓW	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • konkurs z nagrodami • dyskusja • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	24.11.2010 w sali PSSE	Spotkanie szkoleniowe dla pracodawców, specjalistów BHP i osób zainteresowanych	Wysłano zaproszenia do 24 instytucji/zakładów a uczestniczyło 10 osób
3	BIAŁYSTOK	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty edukacyjno-terapeutyczne • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	19-20.10.2010 Bezpłatny Punkt Poradnictwa Antynikotynowego	Wysłano zaproszenia do pracodawców i specjalistów BHP z 5 zakładów pracy i do Urzędu Miasta Białystok	10 osób
4	BIAŁYSTOK	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty edukacyjno-terapeutyczne • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	26 -27.10.2010 Bezpłatny Punkt Poradnictwa Antynikotynowego		10 osób
5	BIELSK PODLASKI	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • prelekcja • projekcja filmu • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	21.10.2010	Pracownicy zakładu pracy „MLEKOVITA”	19 osób

6	GRAJEWO	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • projekcja filmu • warsztaty • dyskusja tematyczna 	15.11.2010 Urząd Gminy w Grajewie	Pracownicy Urzędu Gminy	13 osób
7	HAJNÓWKA	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • projekcja filmu • dyskusja • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	03.11.2010 Urząd Miasta w Hajnówce	Pracownicy Urzędu Miasta	20 osób
8	KOLNO	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • prelekcja • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	28.10.2010 PSSE Kolno	Kadra kierownicza i pracownicy BHP z zakładów pracy	7 osób
9	ŁOMŻA	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • dyskusja • ankieta ewaluacyjna • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	23.09.2010 Zakłady spożywcze BONA Sp. z o.o.	pracownicy	20 osób
10	ŁOMŻA	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • dyskusja • ankieta ewaluacyjna • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	20.10.2010 Przedsiębiorstwo BROWAR ŁOMŻA Sp. z o.o.	pracownicy	22 osoby

11	SEJNY	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna • badanie RR, BMI, poziomu cukru we krwi • badanie spirometryczne • prelekcja • dyskusja • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	22.11.2010 Starostwo Powiatowe Sejny	pracownicy z 25 zakładów pracy i instytucji oświatowych	40 osób
12	SIEMIATYCZE	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna • prelekcja • projekcja filmu • ankieta ewaluacyjna • konkurs z nagrodami • dyskusja • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	22.10.2010	Pracownicy Urzędu Gminy w Siemiatyczach	22 osoby
13	SOKÓŁKA	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • dyskusja • prezentacja multimedialna • rozdawnictwo materiałów edukacyjnych 	25.10.2010 Sala konferencyjna w siedzibie starostwa	pracownicy z zakładów pracy i instytucji samorządowych podległych Staroście Powiatowemu w Sokółce	53 osoby

14	ZAMBRÓW	<ul style="list-style-type: none">• prezentacja multimedialna• dyskusja• rozdawnictwo materiałów edukacyjnych	04.11.2010 Miejskie Przedszkole Nr 4	pracownicy przedszkola	26 osób
15	ZAMBRÓW	<ul style="list-style-type: none">• prezentacja multimedialna• dyskusja• rozdawnictwo materiałów edukacyjnych	12.11.2010 Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „PROVITUS”	pracownicy zakładu	22 osoby
16	ZAMBRÓW	<ul style="list-style-type: none">• prezentacja multimedialna• dyskusja• rozdawnictwo materiałów edukacyjnych	15.11.2010 Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Zambrowie	Pracownicy mundurowi	14 osób

MIEJSCE PRACY WOLNE OD DYMU TYTONIOWEGO

Przeprowadzono
19 spotkań
szkoleniowych, w trakcie
których przeszkolono
341 osób.

**Czy poprzez te
działania
edukacyjne
osiągnięto
zamierzone
efekty?**

V ETAP PODSUMOWANIE I OCENA PROGRAMU

Wyniki badania ankietowego
przeprowadzonego w ramach programu
„Miejsce pracy wolne od dymu tytoniowego”

CEL BADANIA

- Analiza wartości programu „Miejsce pracy wolne od dymu nikotynowego” z zastosowaniem określonych narzędzi badawczych, podjęta w celu określenia efektywności interwencji.

INTERWENCJA

Kampania informacyjna promująca niepalenie i zachęcająca do zerwania z nałogiem, dostosowana do sytuacji zdrowotnej, finansowej i warunków pracy w firmie, skierowana do osób palących

- **Warsztaty antynikotynowe**
- **Spotkania szkoleniowe**
- **Konsultacje, spotkania ze specjalistami**
- **Akcje edukacyjno-informacyjne**

NARZĘDZIA BADAWCZE

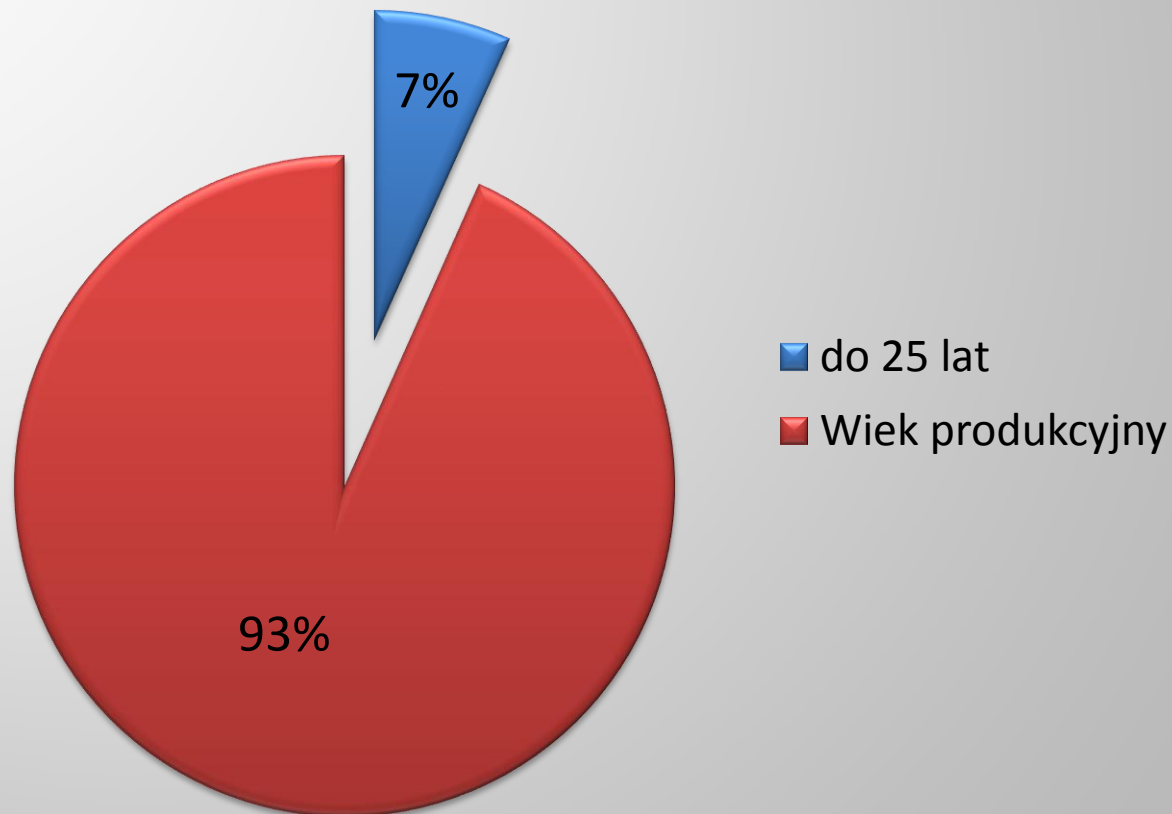
**Do zebrania informacji
został stworzony
kwestionariusz ankiety
składający się z 12 pytań**

ANALIZA FORMULARZA ANKIETY

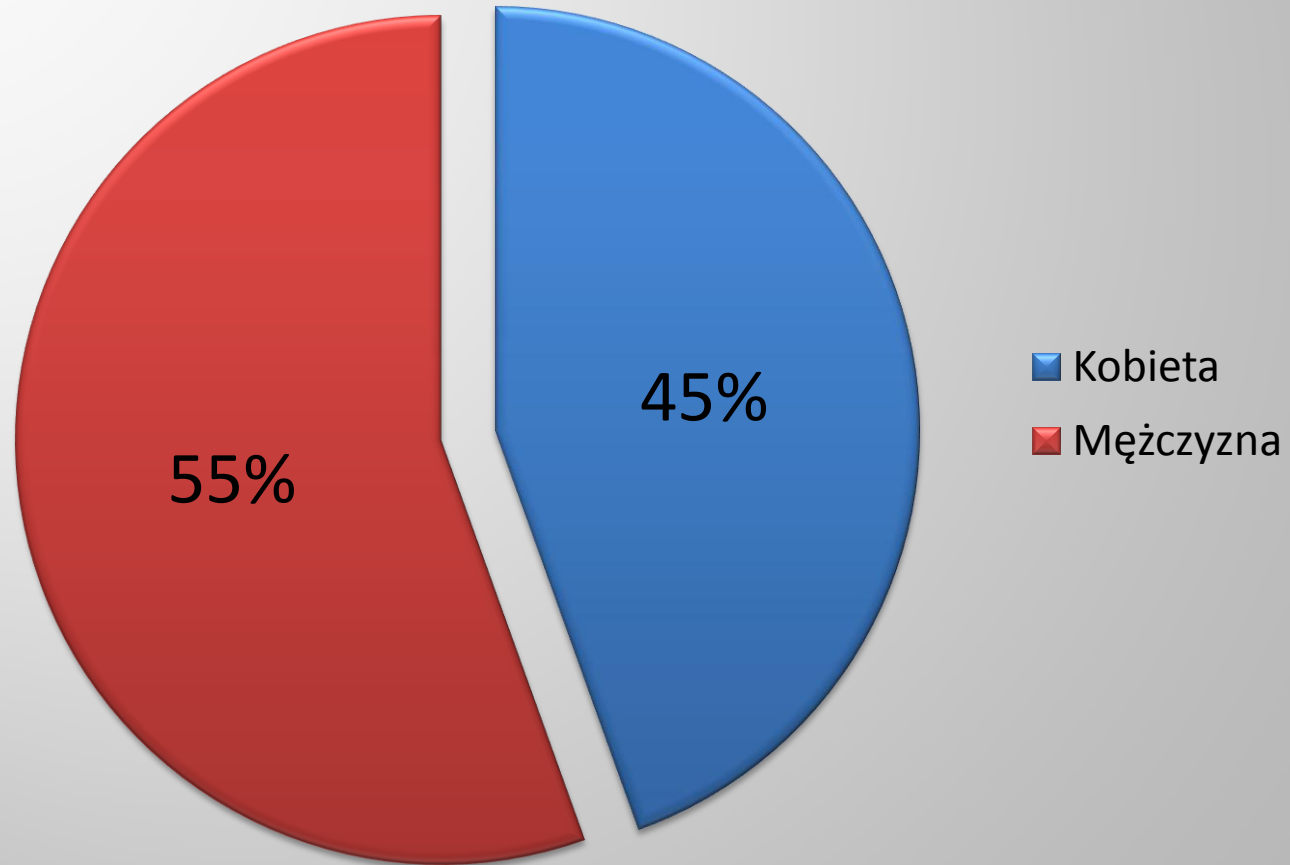
METRYCZKA

WIEK

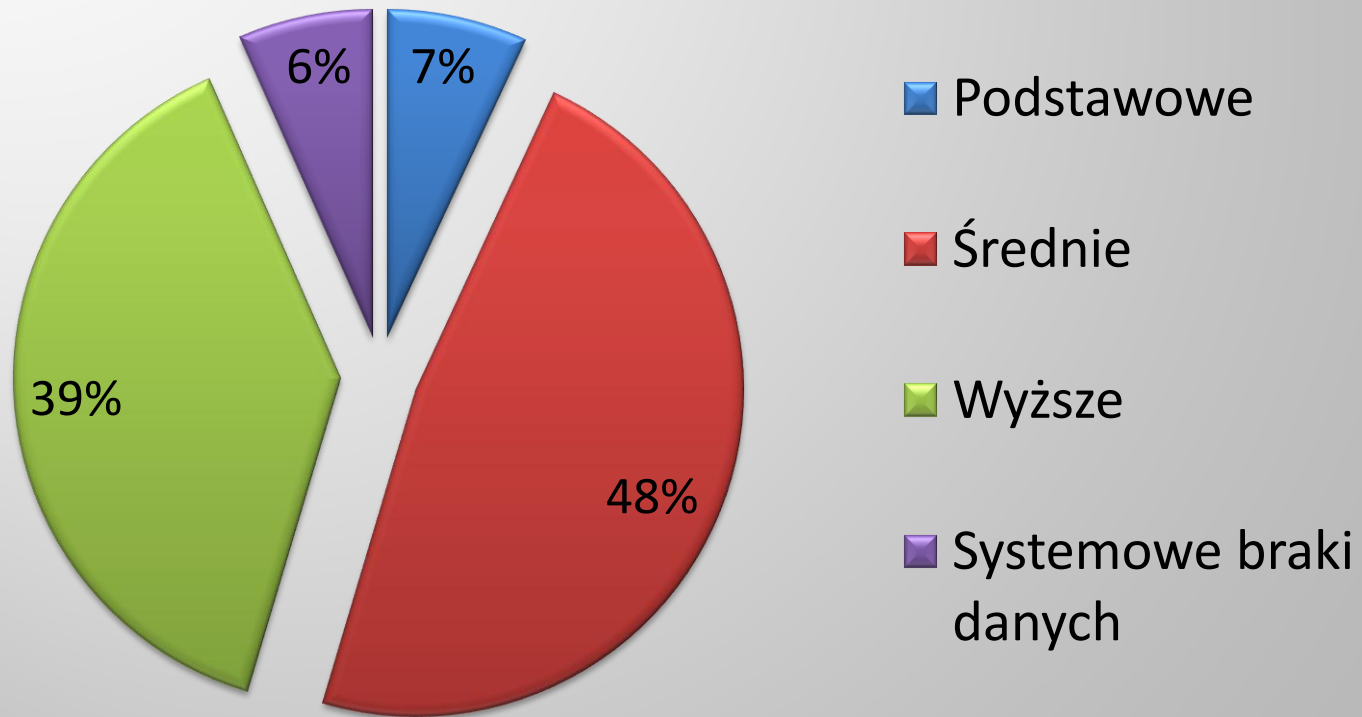
METRYCZKA

Płeć

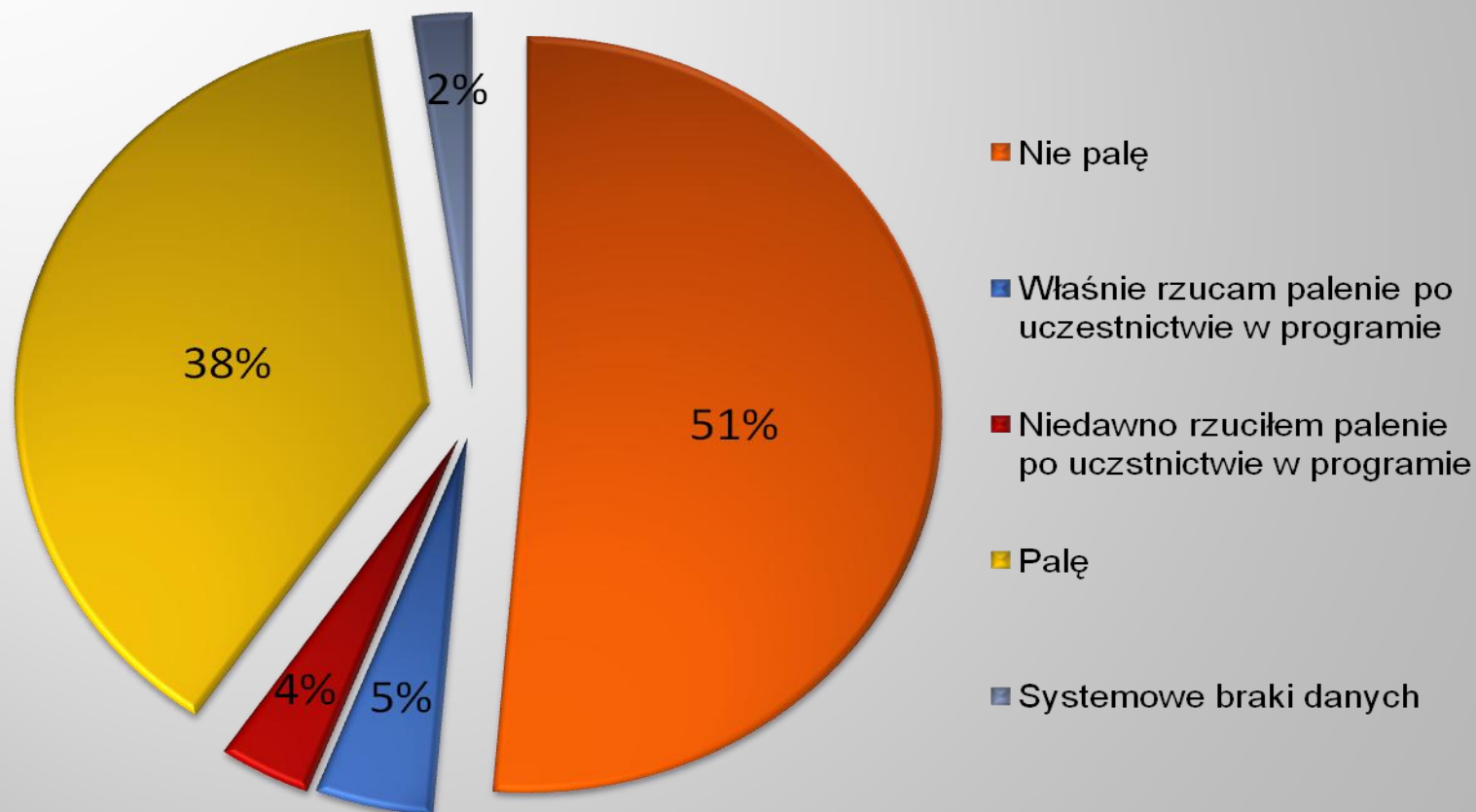

METRYCZKA

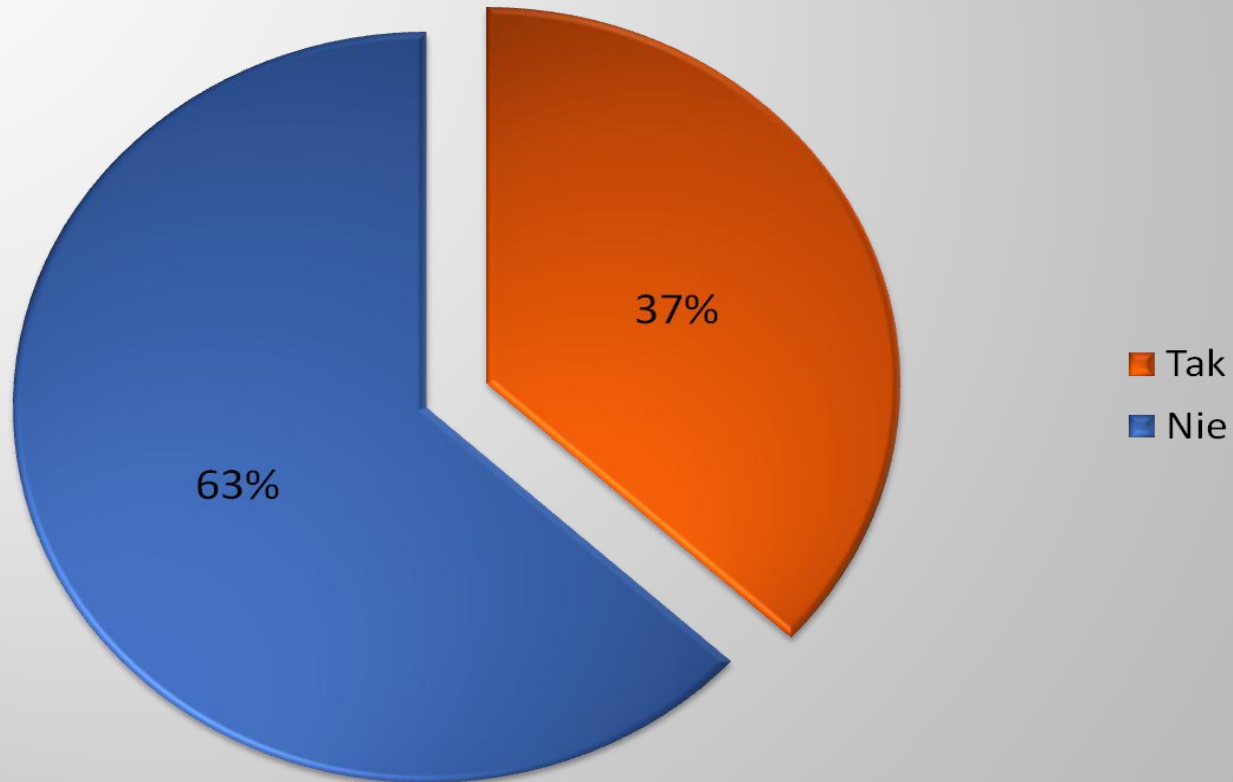
WYKSZTAŁCENIE

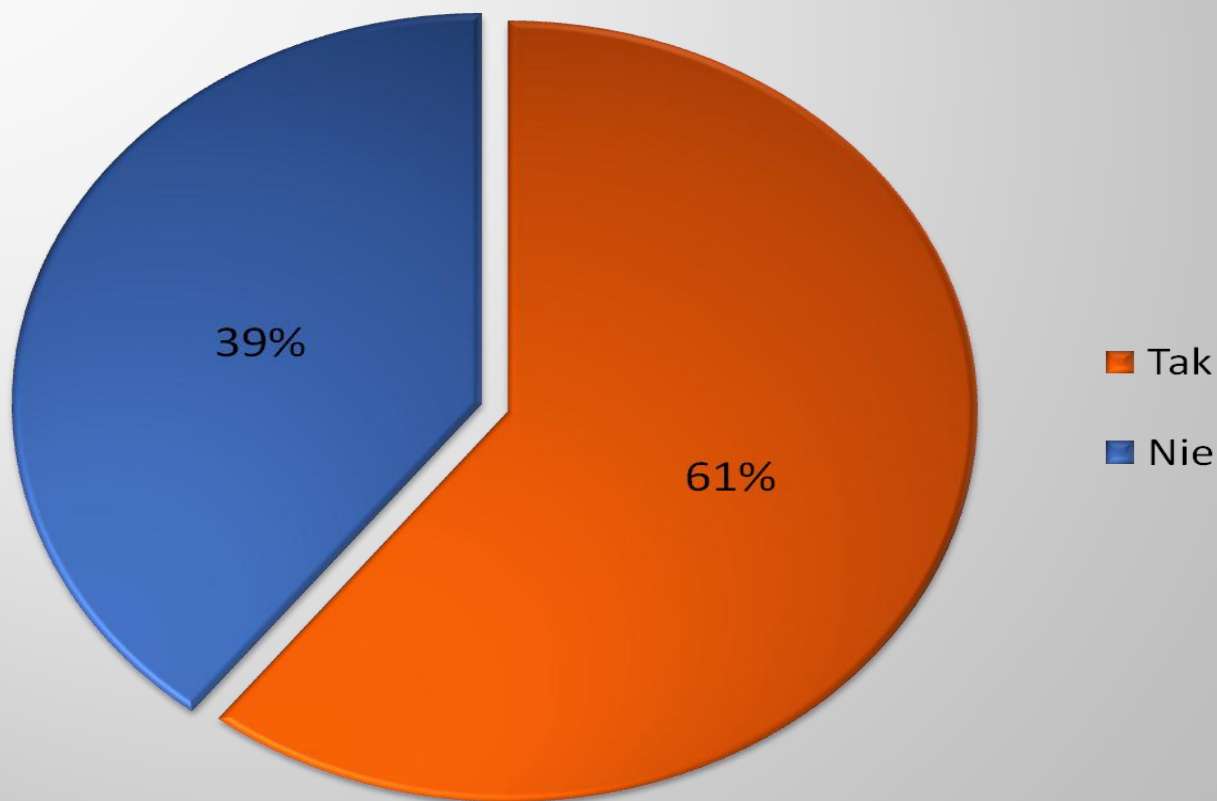
CZY PALI PAN/I PAPIEROSY POMIMO UCZESTNICTWA W PROGRAMIE?

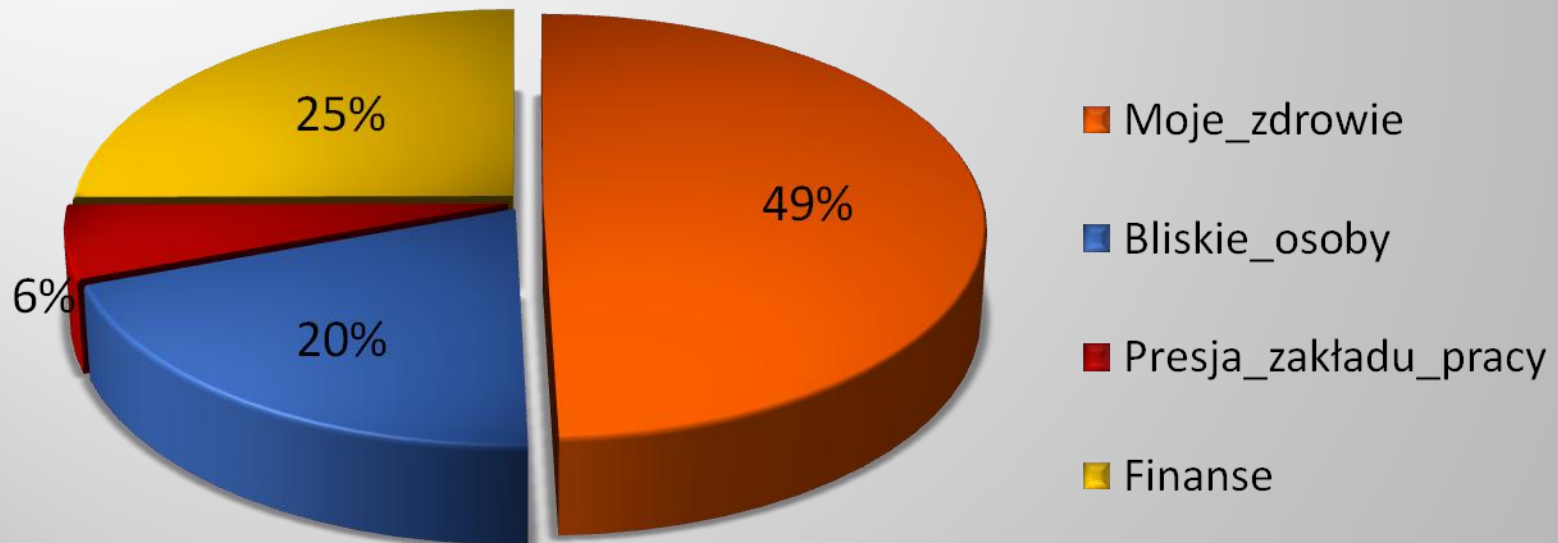
CZY W MIEJSCU, W KTÓRYM PRACUJESZ PALI SIĘ PAPIEROSY POZA WYZNACZONYMI MIEJSCAMI?

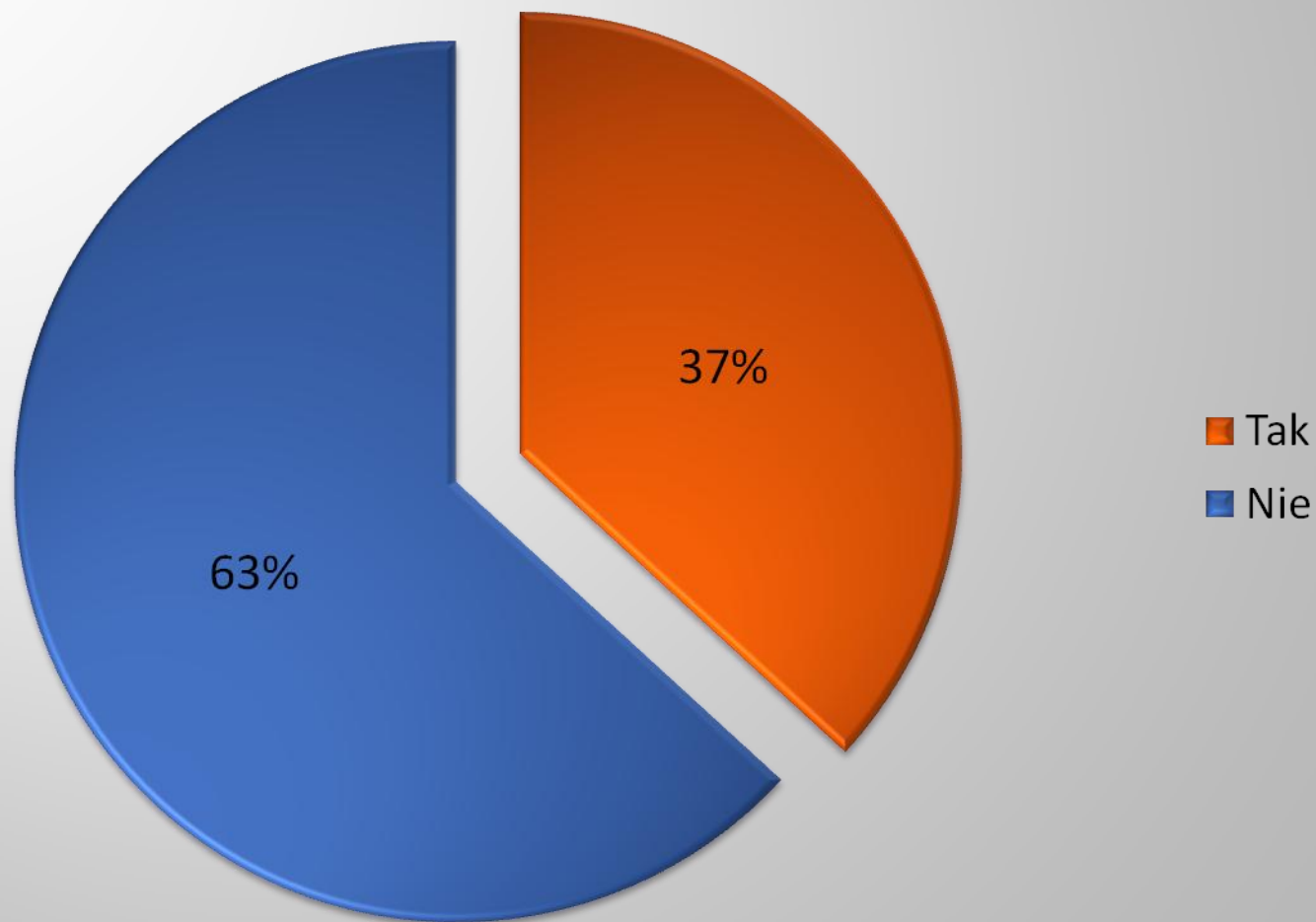
CZY CHCESZ RZUCIĆ PALENIE?

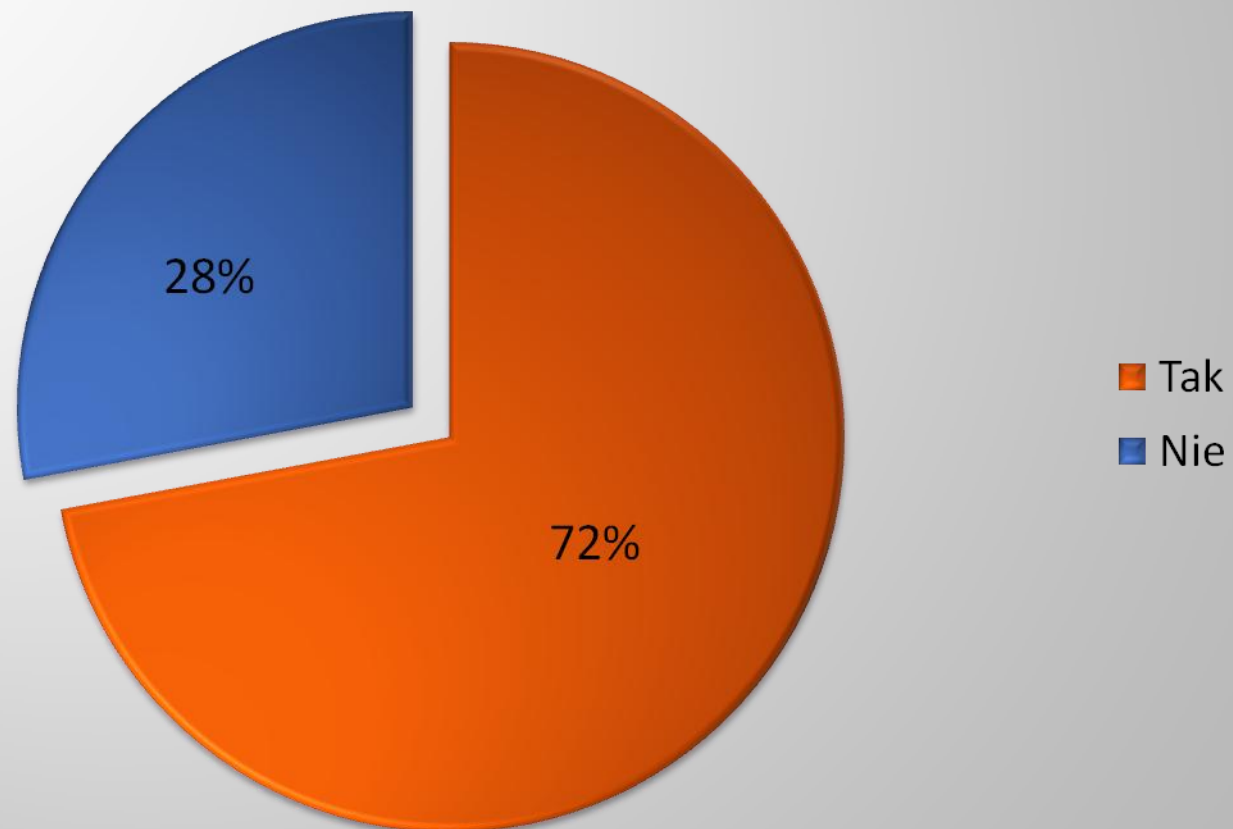
CO ZDECYDUJE/ZDECYDOWAŁOBY O CHĘCI RZUCENIA PALENIA

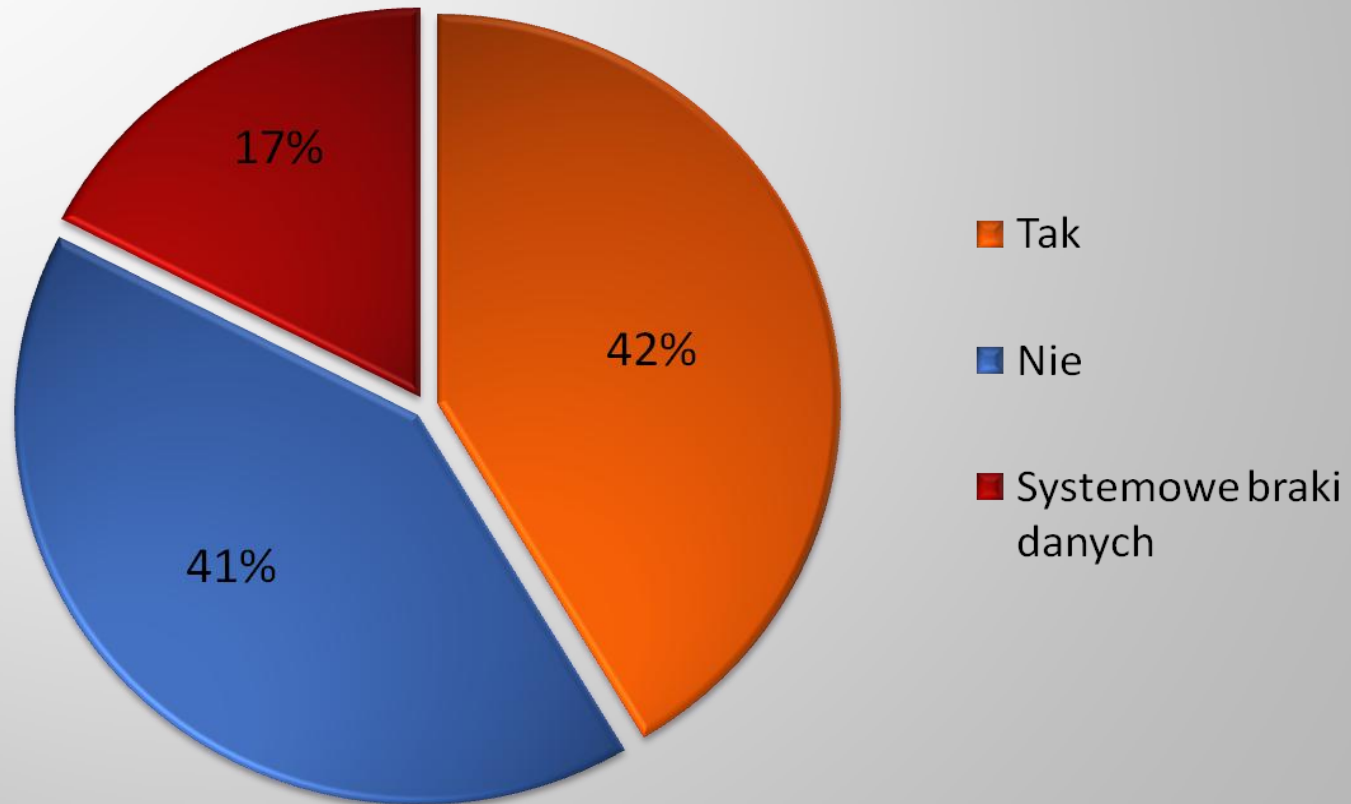
CZY W MIEJSCU, W KTÓRYM PRACUJESZ PALI SIĘ PAPIEROSY POZA WYZNACZONYMI MIEJSCAMI

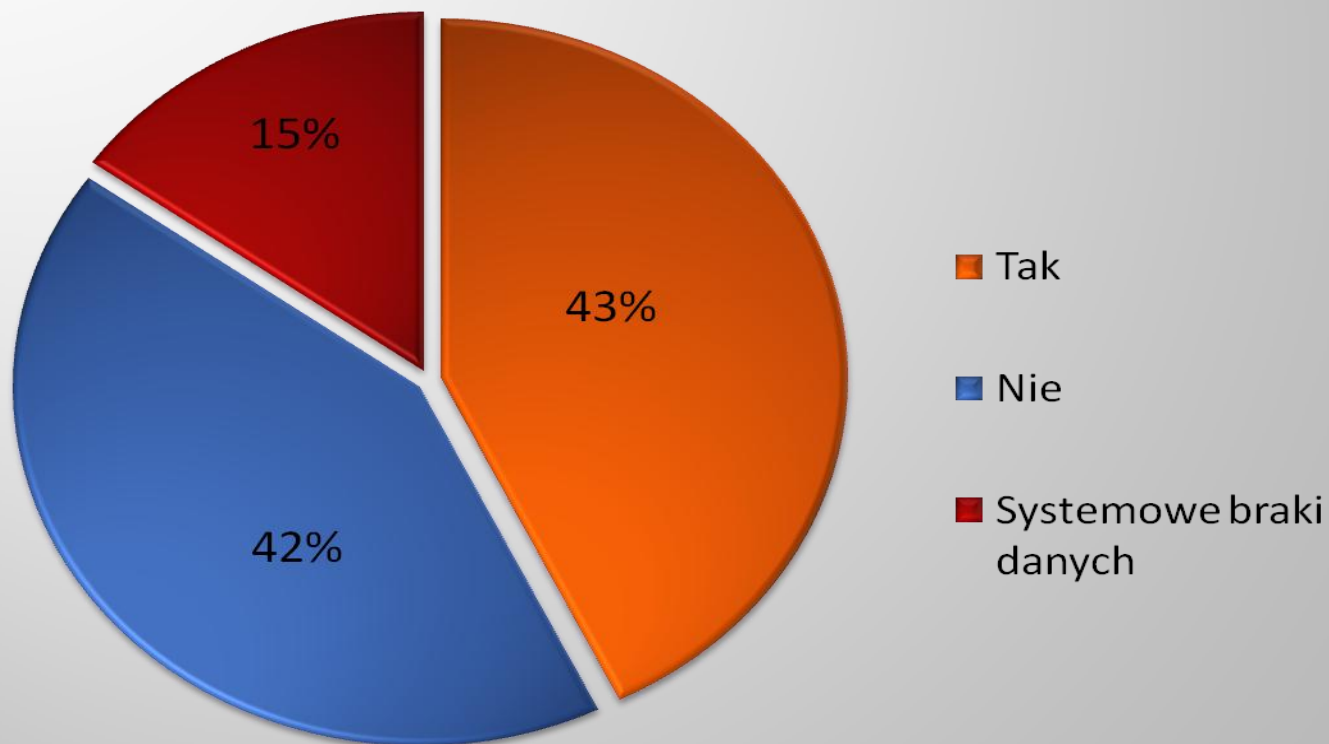
CZY TWOI WSPÓŁPRACOWNICY PALĄ

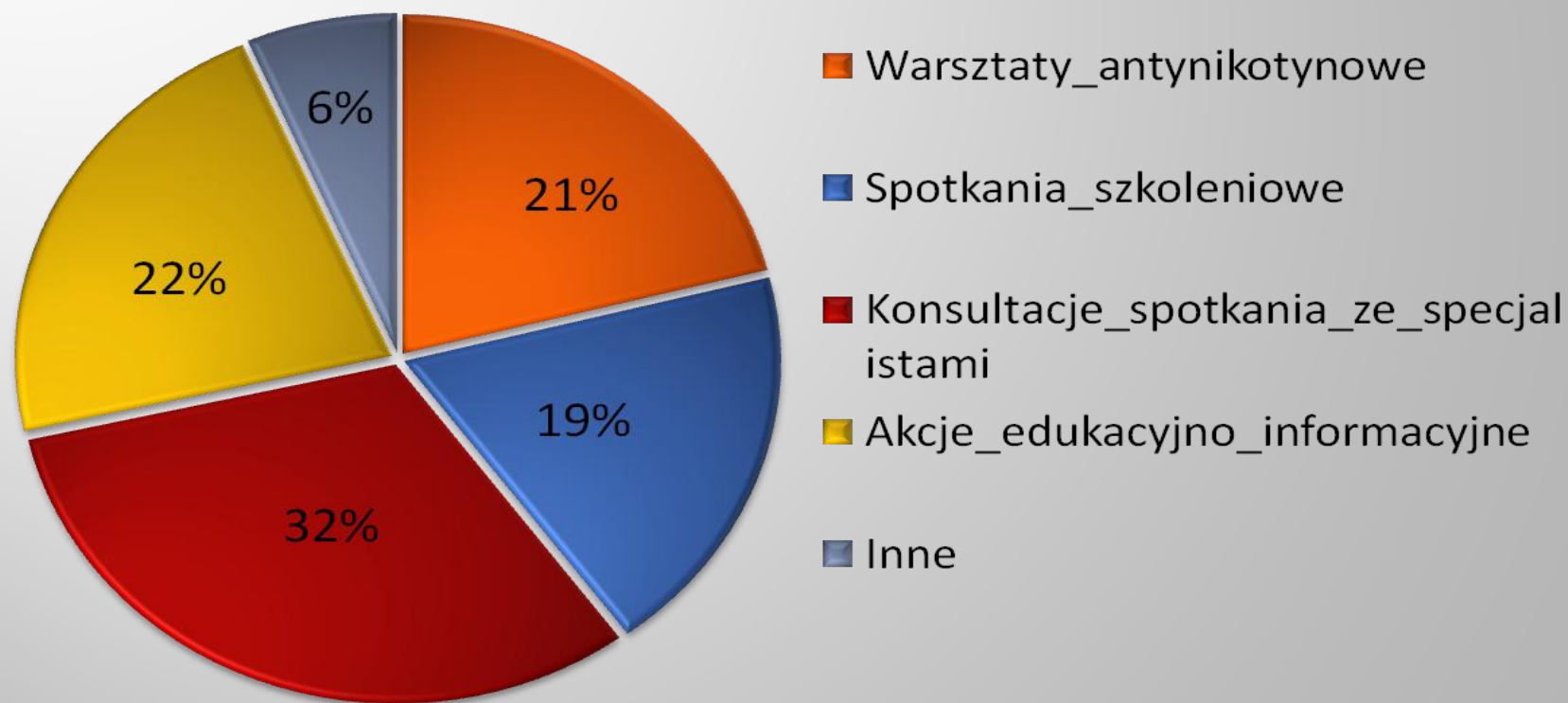
CZY MOŻESZ LICZYĆ NA POMOC ZE STRONY PRACODAWCY RZUCANIU PALENIA TYTONIU?

CZY DZIAŁANIA EDUKACYJNO-INFORMACYJNE realizowane w ramach programu wpłynęły na Pana/Pani stosunek do palenia?

Które z wymienionych działań antynikotynowych wg Pana/Pani jest najbardziej pomocne w rzucaniu palenia?

PODSUMOWANIE

W badaniu uczestniczyło 341 osób z 16 zakładów pracy województwa podlaskiego. Zasadniczym celem programu było zmniejszenie liczby osób palących.

- 61% respondentów uczestniczących w programie zadeklarowało chęć rzucenia palenia, w tym 5% badanych jest w trakcie rzucania palenia,
- 49% badanych uznało czynnik zdrowia za najistotniejszy przy podejmowaniu decyzji o rozstaniu się z nałogiem,

- 32% badanych uznało konsultacje i spotkania ze specjalistami za najbardziej pomocne w procesie rzucania palenia tytoniu
- 43% respondentów deklaruje, że uczestnictwo w programie wpłynęło na ich stosunek do palenia tytoniu
- ok.20% uczestników programu definitywnie zerwało z nałogiem palenia tytoniu.

THE END

The image shows the words "THE END" arranged on a dark, textured surface. Each letter is constructed from cigarette butts and filters. The word "THE" is positioned at the top, and "END" is positioned below it. The cigarettes are of various lengths and stages of being smoked, with some showing the brown ash and tobacco at the ends. The filters are white and some are partially broken or crumpled. The overall composition is a visual pun on the phrase "The End".